

REFERENTIERAAMWERK EN LEERRESULTATEN VOOR ENTRECOMP (ENTREPRENEURSHIP COMPETENCE, ONDERNEMERSCHAPSCOMPETENTIE)

Leerresultaten zijn stellingen van wat een lerende weet, begrijpt en in staat is te doen nadat het leren voltooid is (Cedefop, 2009). Deze stellingen kunnen worden opgesteld en gebruikt voor onderwijsplanning en leerplanontwikkeling of voor verschillende typen verantwoording, zoals juridische of professionele verantwoording (Prøitz, 2010). Ondernemingsgericht leren kan nauwelijks worden gereduceerd tot vaste, vooraf opgestelde stellingen over leerresultaten omdat het hierbij gaat om het creëren van waarde die niet bestaat voorafgaand aan het ondernemingsgerichte leerproces en niet in abstractie kan worden voorzien.

Stellingen over leerresultaten worden echter beschouwd als essentieel om het raamwerk praktisch toepasbaar te maken. EntreComp-leerresultaten zijn ontwikkeld als referentie voor verschillende doeleinden, die in de sector van formeel onderwijs en opleiding kunnen worden gebruikt voor leerplanontwikkeling. In een niet-formele leercontext kunnen de stellingen worden gebruikt als inspiratie voor programma's die zijn gericht op het bevorderen van ondernemerschap binnen bestaande organisaties. Ook kunnen ze gebruikt worden als richtsnoer voor de beschrijving van op maat gemaakte onderwijsmethoden, beoordelingsmethoden en leeromgevingen die doeltreffend ondernemingsgericht leren bevorderen. EntreComp-leerresultaten dienen dan ook niet te worden opgevat als normatieve stellingen die rechtstreeks moeten worden overgezet naar feitelijke leeractiviteiten of moeten worden gebruikt voor het meten van prestaties van leerlingen. Ze vormen een basis voor de ontwikkeling van specifieke leerresultaten die geschikt zijn voor de specifieke context, en een basis voor de ontwikkeling van prestatie-indicatoren. Onderstaande lijst met leerresultaten is weliswaar uitgebreid, maar niet uitputtend, omdat de lijst is opgesteld met het oog op toepasbaarheid over een breed spectrum van onderwijscontexten en toepassingssectoren.

Voortgang	Niveau van bekwaamheid		Basis		Gevorderd		Vergevorderd		Expert	
	Vertrouwen op ondersteuning door		Onafhankelijkheid		Verantwoordelijkheid nemen		Transformatie, innovatie en groei			
	Onder direct toezicht.	Met beperkte ondersteuning van anderen, enige mate van autonomie en samen met mijn peers.	Alleen en samen met mijn peers.	Verantwoordelijkheden nemen en delen.	Met enig advies en samen met anderen.	Verantwoordelijkheid nemen voor het nemen van beslissingen en met anderen samenwerken.	Verantwoordelijkheid nemen voor het bijdragen aan complexe ontwikkelingen	Aanzienlijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van een specifiek vakgebied.		
	Ontdekken	Onderzoeken	Experimenteren	Durven	Verbeteren	Versterken	Uitbreiden	Transformeren		

Gebied	Competentie	Hint	Beschrijving	Thread ¹	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Niveau 5	Niveau 6	Niveau 7	Niveau 8
1. Ideeën en kansen	Kansen herkennen	Je fantasie en vermogens gebruiken om kansen voor waardecreatie te herkennen.	Kansen om waarde te creëren herkennen en aangrijpen door het maatschappelijke, culturele en economische landschap te onderzoeken. Behoeften en uitdagingen benoemen die moeten worden aangegaan. Nieuwe verbindingen leggen en verspreide elementen van het landschap samenbrengen om kansen voor waardecreatie te scheppen.	Kansen herkennen, creëren en aangrijpen.	Ik kan kansen vinden om anderen te helpen.	Ik kan kansen herkennen om waarde te creëren in mijn gemeenschap en omgeving.	Ik kan uitleggen wat iets tot een kans voor het creëren van waarde maakt.	Ik kan proactief naar kansen zoeken om waarde te creëren, ook uit noodzaak.	Ik kan verschillende analytische benaderingen beschrijven voor het herkennen van kansen voor ondernemers.	Ik kan mijn kennis en begrip van de context gebruiken om kansen voor waardecreatie te scheppen.	Ik kan kansen voor waardecreatie beoordelen en beslissen die kansen al of niet te benutten op verschillende niveaus van het systeem waarin ik werk	Ik kan een kans herkennen en er snel van gebruikmaken.
			Richten op uitdagingen.	Ik kan verschillende voorbeelden vinden van uitdagingen waarvoor een oplossing nodig is.	Ik zie in mijn gemeenschap en omgeving uitdagingen die ik kan helpen oplossen.	Ik kan kansen herkennen om problemen op alternatieve manieren op te lossen.	Ik kan de beschrijving van een uitdaging zo herdefiniëren dat alternatieve mogelijkheden om de uitdaging aan te pakken aan het licht	Ik kan gevestigde praktijken analyseren en mainstream ideeën in twijfel trekken om kansen te creëren en uitdagingen op andere manieren	Ik kan beoordelen wanneer het juiste moment is aangebroken om waarde te creëren.	Ik kan verschillende kansen clusteren of synergieën tussen verschillende kansen herkennen om deze ten volle te	Ik kan kansen definiëren waarbij ik een concurrentie voordeel kan behouden.	
			Behoeft en aan het licht brengen.	Ik kan voorbeelden vinden van groepen die baat hebben gehad bij een oplossing voor een bepaald probleem.	Ik kan behoeften in mijn gemeenschap en omgeving benoemen waaraan nog niet is voldaan.	Ik kan verklaren waarom verschillende groepen verschillende behoeften kunnen hebben.	Ik kan vaststellen op welke gebruikersgroepen op welke behoeften ik me wil richten door het creëren van	Ik kan een behoeftenanalyse uitvoeren waarbij relevante stakeholders betrokken zijn.	Ik kan uitdagingen benoemen die te maken hebben met de contrasterende behoeften en belangen van verschillende stakeholders.	Ik kan een 'routekaart' maken met voor elke behoefte de handeling die nodig is om erin te voorzien, zodat ik waarde	Ik kan projecten ontwerpen die als doel hebben in te spelen op toekomstige behoeften.	

¹ Threads geven het thema van elke rij van de tabel aan.

				De context analyseren.	Ik weet het verschil tussen verschillende gebieden waar waarde kan worden gecreëerd (bijvoorbeeld thuis, in de gemeenschap, in de omgeving, in de economie of in de maatschappij).	Ik kan de verschillende rollen herkennen die de publieke, particuliere en derde sector in mijn regio of land spelen.	Ik weet het verschil tussen contexten voor het creëren van waarde (bijvoorbeeld gemeenschappen en informele netwerken, bestaande organisaties, de markt).	Ik kan mijn persoonlijke, maatschappelijke en professionele kansen voor waardecreatie herkennen, zowel bij bestaande organisaties als bij het opzetten	Ik kan de grenzen van het systeem benoemen die relevant zijn voor mijn waardecreërende activiteit (of die van mijn team).	Ik kan een bestaande waardecreërende activiteit analyseren door deze als geheel te bekijken en kansen te herkennen om de activiteit verder te ontwikkelen.	Ik kan relevante trends bijhouden en zien wat voor bedreigingen en nieuwe kansen voor waardecreatie hieruit voortkomen.	Ik kan binnen mijn organisatie een cultuur bevorderen die gevoelig is voor zwakke signalen van verandering, met als resultaat nieuwe kansen voor waardecreatie.
Creativiteit	Creatieve en doelgerichte ideeën ontwikkelen.	Uiteenlopende ideeën en kansen voor waardecreatie ontwikkelen, waaronder betere oplossingen voor bestaande en nieuwe uitdagingen. Innovatieve benaderingen onderzoeken en ermee experimenteren. Kennis en hulpmiddelen combineren om waardevolle effecten te bereiken.	Nieuwsgierig en open zijn.	Ik kan duidelijk maken dat ik nieuwsgierig ben naar nieuwe dingen.	Ik kan nieuwe manieren onderzoeken om gebruik te maken van bestaande hulpmiddelen.	Ik kan met mijn vaardigheden en competenties experimenteren in situaties die nieuw voor mij zijn.	Ik kan actief zoeken naar nieuwe oplossingen die aan mijn behoeften voldoen.	Ik kan actief zoeken naar nieuwe oplossingen die het proces van waardecreatie verbeteren.	Ik kan mijn begrip van verschillende contexten combineren om kennis, ideeën en oplossingen tussen			
			Ideeën ontwikkelen.	Ik kan ideeën ontwikkelen die problemen oplossen die relevant zijn voor mij en mijn omgeving.	Ik kan, alleen en als onderdeel van een team, ideeën ontwikkelen die waarde voor anderen creëren.	Ik kan experimenteren met verschillende technieken om alternatieve oplossingen voor problemen te genereren, door op een	Ik kan de waarde van mijn oplossingen testen bij eindgebruikers.	Ik kan verschillende technieken beschrijven voor het testen van innovatieve ideeën bij eindgebruikers.	Ik kan processen opzetten om stakeholders te betrekken bij het zoeken, ontwikkelen en testen van ideeën.	Ik kan stakeholders betrekken op verschillende manieren die aansluiten bij de vereisten van mijn waardecreërende activiteit.	Ik kan nieuwe processen ontwikkelen om stakeholders te betrekken bij het genereren, ontwikkelen en testen van ideeën die waarde creëren.	
			Problemen definiëren.	Ik kan open problemen (problemen die veel oplossingen kunnen hebben) met nieuwsgierigheid benaderen.	Ik kan open problemen op veel manieren onderzoeken en zo meerdere oplossingen genereren.	Ik kan deelnemen aan groepsdynamiek die is gericht op het definiëren van open problemen.	Ik kan open problemen zo vormgeven dat ze bij mijn vaardigheden passen.	Ik kan verschillende benaderingen voor het vormgeven van open problemen en verschillende strategieën voor probleemoplossing	Ik kan anderen helpen waarde te creëren door experimenteren aan te moedigen en met creatieve technieken problemen te benaderen en	Ik kan een creatief project initiëren, ontwikkelen, beheren en voltooien.	Ik kan met een mix van creatieve technieken gedurende langere tijd waarde blijven genereren.	
			Waarde ontwerpen.	Ik kan voorwerpen samenstellen die waarde voor mij en anderen creëren.	Ik kan bestaande producten, diensten en processen verbeteren zodat deze beter voldoen aan mijn eigen behoeften of die van mijn peers en de	Ik kan de basisfuncties benoemen die een prototype moet hebben om de waarde van mijn idee te verduidelijken.	Ik kan prototypen samenstellen, testen en steeds verder verfijnen die de waarde simuleren die ik wil creëren.	Ik kan (alleen of met anderen) producten of diensten creëren als oplossing voor mijn problemen en behoeften.	Ik kan in fasen waarde ontwikkelen en leveren, door uitgaande van de centrale kenmerken van mijn idee (of dat	Ik kan verschillende ontwerpbenaderingen toepassen om waarde te creëren door middel van	Ik kan innovatieve processen ontwerpen en implementeren om waarde te creëren.	
			Innovatief zijn.	Ik kan voorbeelden van innovatieve producten, diensten en oplossingen vinden.	Ik kan beschrijven hoe sommige innovaties de maatschappij hebben getransformeerd.	Ik weet het verschil tussen typen innovaties (bijvoorbeeld proces- tegenover productinnovatie en maatschappelijke innovatie, en incrementele innovatie	Ik kan beoordelen of een idee, product of proces innovatief of alleen nieuw voor mij is.	Ik kan beschrijven hoe innovaties doordringen in de maatschappij, de cultuur en de markt.	Ik kan verschillende niveaus van innovatie (bijvoorbeeld incrementele innovatie, doorbraak of transformatie) en de rol van die niveaus in waardecreërende	Ik kan de stappen benoemen die nodig zijn om het potentieel te onderzoeken van een innovatief idee in het licht van de ontwikkeling van dat idee tot een bestaande	Ik kan innovatieprocessen beheren die beantwoorden aan opkomende behoeften, en kansen die zich voordoen ten volle benutten.	
Visie	Werken aan je visie op de toekomst.	Bedenken hoe de toekomst eruit zal zien. Een visie ontwikkelen om ideeën om te zetten in handelen. Een	Inbeeldingsvermogen gebruiken.	Ik kan me een wenselijke toekomst voorstellen.	Ik kan eenvoudige toekomstscenario's ontwikkelen waarin waarde voor mijn gemeenschap en omgeving wordt gecreëerd.	Ik kan (alleen of met anderen) een inspirerende visie voor de toekomst ontwikkelen	Ik kan toekomstscenario's rond mijn waardecreërende activiteit opstellen.	Ik kan mijn begrip van de context gebruiken om verschillende strategische visies voor het creëren van waarde te	Ik kan mijn strategische visie (of die van mijn team) voor het creëren van waarde bespreken.	Ik kan (alleen of met anderen) verschillende toekomstscenario's ontwikkelen en	Ik kan verschillende doelgroepen de voordelen van mijn visie in turbulente tijden duidelijk	

			handelen.	Strategisch denken.			Ik kan uitleggen wat een visie is en waar een visie toe dient.	Ik weet wat er nodig is voor het opbouwen van een visie.	Ik kan de functie van een visieverklaring voor strategische planning uitleggen.	Ik kan een visieverklaring voor mijn waardecreërende activiteit (of die van mijn team) opstellen die gedurende het hele proces van waardecreatie	Ik kan uitgaande van mijn visie teruguitplannen om de strategie te ontwerpen die nodig is om mijn visie te realiseren.	Ik kan enthousiasme bevorderen rond een overtuigende visie en mensen het gevoel geven er deel van uit te maken.
				Vooroplopen in handelen.			Mijn visie voor het creëren van waarde brengt me ertoe me in te spannen om ideeën om te zetten in handelen.	Ik kan beslissen aan wat voor visie voor het creëren van waarde ik zou willen bijdragen.	Ik kan de veranderingen benoemen die nodig zijn om mijn visie te realiseren.	Ik kan initiatieven voor verandering en transformatie bevorderen die bijdragen aan mijn visie.	Ik kan uitdagingen benoemen die te maken hebben met mijn visie (of die van mijn team), waarbij ik rekening houd met de verschillende niveaus van het	Ik kan (alleen of met anderen) een 'routekaart' creëren op basis van mijn visie voor het creëren van waarde.
Ideeën waarden	Ideeën en kansen ten volle benutten.	Beoordelen wat waarde is in maatschappelijke, culturele en economische termen. Het potentieel herkennen dat een idee heeft voor het creëren van waarde en geschikte manieren benoemen om het idee ten volle te benutten.	De waarde van ideeën herkennen.	Ik kan voorbeelden vinden van ideeën die waarde hebben voor mijzelf en anderen.	Ik kan laten zien hoe verschillende groepen, zoals bedrijven en instellingen, waarde creëren in mijn gemeenschap en omgeving.	Ik weet het verschil tussen maatschappelijke, culturele en economische waarde.	Ik kan beslissen op welk type waarde ik wil handelen en vervolgens de geschikteste manier kiezen om dit te doen.	Ik herken de vele vormen van waarde die kunnen worden gecreëerd door ondernemerschap, zoals maatschappelijke,	Ik kan een waardeketen opsplitsen in de verschillende onderdelen en benoemen hoe in elk onderdeel waarde wordt	Ik kan strategieën ontwikkelen om kansen voor waardecreatie in mijn organisatie of initiatief zo	Ik kan de waarde van een nieuw idee benoemen vanuit het perspectief van	
			Ideeën delen en beschermen.	Ik kan verduidelijken dat ideeën van anderen kunnen worden gebruikt en toegepast zonder hun rechten aan te tasten.	Ik kan uitleggen dat ideeën kunnen worden gedeeld en in omloop worden gebracht ten voordele van iedereen of kunnen worden beschermd door bepaalde rechten, bijvoorbeeld copyrights of patenten.	Ik weet het verschil tussen typen licenties die kunnen worden gebruikt om ideeën te delen en rechten te beschermen.	Ik kan de geschikteste licentie kiezen voor het delen en beschermen van de waarde die door mijn ideeën is gecreëerd.	Ik weet het verschil tussen handelsmerken, geregistreerde modelrechten, patenten, geografische aanduidingen, handelsgeheimen, geheimhoudingsovereenkomsten en copyrightlicenties, waaronder open licenties in het publieke domein	Bij het creëren van ideeën met anderen kan ik een bekende overeenkomst bedenken voor verspreiding en gebruik die alle betrokken partners ten goede komt.	Ik kan een op maat gemaakte strategie voor intellectuele eigendomsrecht en ontwikkelen die rekening houdt met geografische vereisten.	Ik kan een strategie voor intellectuele eigendomsrechten ontwikkelen die op maat is gemaakt voor de levensduur van mijn portfolio.	
Ethisch en duurzaam denken	De gevolgen en impact van ideeën, kansen en handelingen beoordelen.	De gevolgen van waardecreërende ideeën beoordelen, evenals het effect van handelingen van ondernemers op de doelgemeenschap, de markt, de maatschappij en het milieu. Nadenken over de duurzaamheid van langetermijndoelen op maatschappelijk,	Zich ethisch gedragen.	Ik kan gedragingen herkennen waaruit integriteit, eerlijkheid, verantwoordelijkheid, moed en inzet blijkt.	Ik kan in mijn eigen woorden het belang van integriteit en ethische waarden beschrijven.	Ik kan een ethische denkwijze toepassen op consumptie- en productieprocessen.	Bij het nemen van beslissingen laat ik me leiden door eerlijkheid en integriteit.	Ik kan beargumenteren dat ideeën voor het creëren van waarde moeten worden ondersteund door ethiek en waarden die samenhangen met gender, gelijkheid, eerlijkheid, sociale	Ik kan verantwoordelijkheids nemen voor het bevorderen van ethisch gedrag binnen mijn invloedssfeer (bijvoorbeeld door het bevorderen van genderevenwicht	Ik stel als prioriteit ervoor te zorgen dat binnen mijn invloedssfeer ethisch gedrag in acht wordt genomen en wordt bevorderd.	Ik onderneem actie tegen onethisch gedrag.	
			Duurzaam denken.	Ik kan voorbeelden noemen van milieuvriendelijk gedrag dat een gemeenschap ten goede komt.	Ik kan voorbeelden herkennen van milieuvriendelijk gedrag waarmee bedrijven waarde creëren voor de maatschappij als geheel.	Ik kan praktijken herkennen die niet duurzaam zijn, evenals de gevolgen daarvan voor het milieu.	Ik kan een heldere probleemstelling formuleren wanneer ik te maken heb met praktijken die niet duurzaam zijn.	Ik kan de impact die een organisatie op het milieu heeft (en omgekeerd) bespreken.	Ik kan de relatie tussen de maatschappij en technische ontwikkelingen bespreken met betrekking tot gevolgen ervan voor het milieu.	Ik kan afdoende methoden voor het analyseren van milieupact kiezen op basis van de voor- en nadelen ervan.	Ik kan bijdragen aan discussies over zelfregulering binnen mijn sector.	

				Impact beoordelen.	Ik kan voorbeelden vinden en noemen van veranderingen die zijn veroorzaakt door menselijk handelen in maatschappelijke, culturele, milieutechnische of economische contexten.	Ik weet het verschil tussen de impact van een waardecreërende activiteit op de doelgemeenschap en de bredere impact op de maatschappij.	Ik kan de impact benoemen die het benutten van kansen zal hebben op mij en mijn team, op de doelgroep en op de omringende gemeenschap.	Ik kan stakeholders benoemen die de gevolgen ondervinden van de verandering die door mijn waardecreërende activiteit (of die mijn team) wordt veroorzaakt, inclusief stakeholders die geen stem hebben	Ik kan de gevolgen van mijn waardecreërende activiteit analyseren binnen de grenzen van het systeem waarin ik werk.	Ik kan het doel definiëren van de beoordeling van impact, bewaking van impact en evaluatie van impact.	Ik kan 'metingsindicators' kiezen om de impact van mijn waardecreërende activiteit te bewaken en te beoordelen.	Ik kan de impact van mijn waardecreërende activiteit beoordelen, bewaken en evalueren.
				Verantwoordelijkheid afleggen.				Ik weet het verschil tussen verantwoordelijkheid afleggen voor het gebruik van hulpmiddelen en verantwoordelijkheid afleggen voor de impact van mijn waardecreërend	Ik weet het verschil tussen input, output, resultaten en impact.	Ik kan uiteenlopende verantwoordingsmethoden bespreken voor zowel functionele als strategische verantwoordelijkheid.	Ik kan de verantwoordingsmethoden gebruiken op grond waarvan ik verantwoordelijk ben jegens onze interne en externe stakeholders.	Ik kan manieren ontwerpen om verantwoordelijkheid af te leggen aan al onze stakeholders.
2. Hulpmiddelen	Zelfbewustzijn en zelfwerkzaamheid	In jezelf geloven en jezelf blijven ontwikkelen	Nadenken over je behoeften, aspiraties en wensen op korte, middellange en lange termijn. Je sterke en zwakke punten als individu en als groep benoemen. Geloven in je vermogen het verloop van gebeurtenissen te beïnvloeden, ondanks onzekerheid, tegenslagen en tijdelijke mislukkingen.	Je aspiraties volgen.	Ik kan mijn behoeften, wensen, belangen en doelen benoemen.	Ik kan mijn behoeften, wensen, belangen en doelen beschrijven.	Ik kan me inzetten voor het bereiken van mijn behoeften, wensen, belangen en doelen.	Ik kan nadenken over mijn behoeften, wensen, belangen en aspiraties als individu en als groep met	Ik kan mijn behoeften, wensen, belangen en aspiraties vertalen in doelen waarmee ik ze kan bereiken.	Ik kan anderen helpen nadenken over hun behoeften, wensen, belangen en aspiraties en over hoe ze deze in doelen kunnen		
				Je sterke en zwakke punten benoemen.	Ik kan dingen benoemen waar ik goed in ben en dingen waar ik niet goed in ben.		Ik kan mijn sterke en zwakke punten en die van anderen beoordelen met betrekking tot	Ik word gedreven door het verlangen mijn sterke punten en mijn vermogens te gebruiken om	Ik kan met anderen een team vormen om onze zwakke punten te compenseren en onze sterke punten te vermeerderen.	Ik kan anderen helpen hun sterke en zwakke punten te benoemen.		
				Geloven in je vermogens.	Ik geloof in mijn vermogen om wat mij gevraagd wordt met goed gevolg uit te voeren.	Ik geloof in mijn vermogen om te bereiken wat ik wil.	Ik kan beoordelen hoeveel controle ik over mijn prestaties heb (tegenover invloeden van buitenaf).	Ik geloof dat ik mensen en situaties ten goede kan beïnvloeden.	Ik geloof in mijn vermogen om uit te voeren wat ik in gedachten heb en wat ik heb gepland, ondanks hindernissen, beperkte hulpmiddelen en tegenwerking van anderen.	Ik geloof in mijn vermogen om ervaringen te begrijpen die door anderen als mislukkingen worden beschouwd, en het goede hiervan mee te nemen.		
				Je toekomst vormgeven	Ik kan verschillende typen betrekkingen en de belangrijkste functies noemen.	Ik kan beschrijven welke kwaliteiten en vermogens voor verschillende betrekkingen nodig zijn, en welke van deze kwaliteiten en vermogens ik heb.	Ik kan mijn vaardigheden en competenties met betrekking tot loopbaanopties beschrijven, inclusief zelfstandig ondernemerschap.	Ik kan mijn vaardigheden en competenties gebruiken om mijn loopbaan te veranderen, als resultaat van nieuwe kansen of uit noodzaak.	Ik kan bespreken hoe een realistisch begrip en realistische evaluatie van mijn persoonlijke attitudes, vaardigheden en kennis van invloed kunnen zijn op mijn besluitvorming, mijn relaties met anderen en mijn kwaliteit van leven.	Ik kan met mijn team en organisatie kansen voor professionele ontwikkeling kiezen op basis van een helder begrip van onze sterke en zwakke punten.	Ik kan strategieën voor professionele ontwikkeling voor mijn team en organisatie ontwerpen op basis van een helder begrip van onze sterke en zwakke punten, met betrekking tot zowel de huidige als toekomstige	Ik kan strategieën ontwerpen om mijn zwakheden (of die van mijn team of organisatie) te overwinnen en onze sterke punten te ontwikkelen bij het inspelen op toekomstige behoeften.

Motivatie en doorzetting svermogen	Gefocust blijven en niet opgeven.	Vastberaden blijven om ideeën om te zetten in handelen en te voldoen aan je behoefte om te presteren. Bereid zijn om geduld uit te oefenen en blijven proberen je langetermijndoelen als individu of als groep te bereiken. Veerkrachtig blijven onder druk, bij tegenslag en bij tijdelijke mislukking.	Gedreven blijven.	Ik word gedreven door de mogelijkheid om iets te doen of om aan iets bij te dragen wat goed is voor mij of voor anderen.	Ik word gemotiveerd door het idee van het creëren van waarde voor mijzelf en anderen.	Ik kan het gevoel voorzien dat het bereiken van mijn doelen mij geeft, en dit motiveert me.	Ik kan mijn eigen gedrag reguleren om gedreven te blijven en de voordelen te behalen van het omzetten van				
			Vastberaden zijn.	Ik zie taken als uitdagingen om mijn best te doen.	Ik word gemotiveerd door uitdagingen.	Ik kan uitdagingen stellen om mezelf te motiveren.	Ik ben bereid energie en middelen te investeren in het overwinnen van uitdagingen en het bereiken van mijn doelen (of die van mijn team).	Mijn inspanning wordt gedreven door mijn verlangen naar succes en geloof in mijn vermogen om te presteren.	Ik kan anderen coachen om gemotiveerd te blijven, en hen aanmoedigen zich in te zetten voor wat ze willen bereiken.	Ik kan het juiste klimaat creëren om mijn team te motiveren (bijvoorbeeld door successen te vieren, door te leren van mislukkingen en door innovatieve manieren voor	Ik beschouw alle resultaten als tijdelijke oplossingen die geschikt zijn voor hun tijd en context, en daarom ben ik gemotiveerd om ervoor te zorgen dat resultaten zich ontwikkelen in
			Focussen op wat je gemotiveerd houdt.		Ik kan verschillende manieren herkennen om mijzelf en anderen te motiveren om waarde te creëren.	Ik kan nadenken over de sociale prikkels die gepaard gaan met het gevoel van initiatief en het creëren van waarde voor mezelf en	Ik weet het verschil tussen persoonlijke en externe factoren die mij of anderen motiveren bij het creëren van waarde.	Ik kan strategieën gebruiken om gemotiveerd te blijven (bijvoorbeeld doelen stellen, prestaties bewaken en mijn voortgang evalueren).	Ik kan strategieën gebruiken om mijn team gemotiveerd te houden en gefocust op het creëren van waarde.	Ik kan doeltreffende manieren ontwerpen om getalenteerde mensen aan te trekken en hen gemotiveerd te houden.	Ik kan initiatief, inspanning en prestaties binnen mijn team en organisatie naar behoren belonen.
			Veerkrachtig zijn.	Ik toon passie en bereidheid om mijn doelen te behalen.	Ik ben vastberaden en doortastend bij het bereiken van mijn doelen (of die van mijn team).	Ik kan eenvoudige ongunstige omstandigheden te boven komen.	Ik kan beoordelen wanneer het niet de moeite waard is met een idee door te gaan.	Ik kan ondanks tegenslagen doorzetten bij het bereiken van mijn doelen.	Ik kan strategieën bedenken om normale ongunstige omstandigheden te boven te komen.	Ik kan omgaan met onverwachte veranderingen, tegenslagen en mislukkingen (bijvoorbeeld werkloos	Ik kan ervoor zorgen dat mijn team of organisatie positief blijft bij het nemen van moeilijke beslissingen en
			Niet opgeven.	Ik geef niet op en kan ook blijven doorgaan als ik met moeilijkheden te kampen heb.	Ik zie er niet tegenop hard te werken om mijn doelen te bereiken.	Ik kan het bereiken van mijn doel uitstellen om uiteindelijk meer te bereiken	Ik kan inspanning volhouden en belangstelling behouden ondanks	Ik kan kortetermijnprestaties vieren om gemotiveerd te blijven.	Door passie en sterke betrokkenheid te tonen kan ik anderen inspireren hard aan hun	Ik kan gefocust blijven op mijn visie en doelen, ondanks uitdagingen.	
			Hulpmiddelen mobiliseren	De benodigde hulpmiddelen verkrijgen en beheren.	De materiële, niet-materiële en digitale hulpmiddelen verkrijgen en beheren die nodig zijn om ideeën in handelen om te zetten. Beperkte hulpmiddelen ten volle benutten. De competenties verkrijgen en beheren die in enige fase nodig zijn, inclusief technische, juridische, fiscale	Hulpmiddelen (materiële en niet-materieel) beheren.	Ik erken dat hulpmiddelen niet onbeperkt zijn.	Ik onderken het belang van het delen van hulpmiddelen.	Ik kan met verschillende combinaties van hulpmiddelen experimenteren om mijn ideeën in handelen om te zetten.	Ik kan de benodigde hulpmiddelen verkrijgen en beheren om mijn ideeën in handelen om te zetten.	Ik kan een plan ontwikkelen om met beperkte hulpmiddelen om te gaan bij het opzetten van mijn waardecreërende activiteit.

			en digitale competenties (bijvoorbeeld door middel van geschikte samenwerkingsverbanden, netwerken, outsourcing en crowdsourcing).	Hulpmiddel en op een verantwoorde manier gebruiken.	Ik stel mijn bezittingen op prijs en gebruik ze op een verantwoorde manier.	Ik kan beschrijven hoe hulpmiddelen langer meegaan door hergebruik, reparatie en recycling.	Ik kan de principes van circulaire economie en doelmatig gebruik van hulpmiddelen bespreken.	Ik gebruik hulpmiddelen (bijvoorbeeld energie, materialen in de toeleveringsketen of in het fabricageproces, openbare ruimten) op een verantwoorde en doelmatige	Ik houd bij het nemen van beslissingen over mijn waardecreërende activiteiten rekening met de niet-materiële kosten van het gebruik van hulpmiddelen.	Ik kan effectieve hulpmiddelenbeheerprocedures (bijvoorbeeld levensduuranalyse, vast afval) kiezen en implementeren.	Ik kan de kansen herkennen die de circulaire economie mijn organisatie biedt om hulpmiddelen op een doelmatige manier te gebruiken.	Ik kan innovatieve manieren ontwerpen en implementeren om de algehele impact van mijn waardecreërende activiteit op het milieu, de gemeenschap en de maatschappij
--	--	--	--	---	---	---	--	--	---	--	---	---

												verbetering meten.
				Je tijd ten volle benutten.	Ik weet op welke verschillende manieren ik mijn tijd kan besteden (bijvoorbeeld studeren, spelen, rusten).	Ik waardeer mijn tijd als een schaars hulpmiddel.	Ik kan de behoefte aan het investeren van tijd in verschillende waardecreërende activiteiten bespreken.	Ik kan mijn tijd doeltreffend gebruiken om mijn doelen te bereiken.	Ik kan mijn tijd doeltreffend beheren, met behulp van technieken en hulpmiddelen die mij (of mijn team) helpen productief	Ik kan anderen helpen hun tijd doeltreffend te beheren.	Ik kan doeltreffende procedures voor het beheren van tijd implementeren.	Ik kan doeltreffende procedures voor het beheren van tijd ontwikkelen die voldoen aan de specifieke behoeften van
				Ondersteuning krijgen.	Ik kan hulp zoeken als ik problemen ondervind bij het bereiken van de doelen die ik mij heb gesteld.	Ik kan bronnen van hulp voor mijn waardecreërende activiteit benoemen (bijvoorbeeld docenten, peers, mentoren).	Ik kan de concepten van werkverdeling en taakspecialisatie beschrijven.	Ik kan openbare en particuliere diensten vinden en benoemen die ondersteuning kunnen bieden bij mijn waardecreërende activiteit (bijvoorbeeld incubator, adviseurs voor maatschappelijke	Ik kan digitale oplossingen (gratis, betaald of open-source) vinden die me kunnen helpen bij het doelmatig beheren van mijn waardecreërende activiteit.	Ik kan ondersteuning vinden bij het benutten van een kans om waarde te creëren (bijvoorbeeld ondersteuning van adviseur, adviesbureau, peer of mentor).	Ik kan op doeltreffende wijze taken delegeren binnen en buiten mijn organisatie om de waarde te maximaliseren (bijvoorbeeld outsourcing, samenwerkingsverbanden, overnames,	Ik kan een netwerk opzetten van flexibele en snel reagerende medewerkers van buiten de organisatie die mijn waardecreërende activiteit ondersteunen.
Financiële en economische vaardigheden	Financiële en economische kennis ontwikkelen.	Een inschatting maken van de kosten voor het omzetten van een idee in een waardecreërende activiteit. Financiële beslissingen plannen, implementeren en na verloop van tijd evalueren. Financiering beheren om de continuïteit van mijn waardecreërende activiteit te waarborgen.	Economische en financiële concepten begrijpen.	Ik ben bekend met de basale terminologie en symbolen met betrekking tot geld.	Ik kan eenvoudige economische concepten (bijvoorbeeld vraag en aanbod, marktprijs, handel) uitleggen.	Ik kan het concept van alternatieve kosten en concurrentievoordeel gebruiken om uit te leggen waarom tussen individuen, regio's en naties uitwisselingen	Ik kan winst-en-verliesrekening en balansen lezen.	Ik kan het verschil tussen een balans en een winst-en-verliesrekening uitleggen.	Ik kan financiële indicatoren (bijvoorbeeld rendement) samenstellen.	Ik kan financiële indicatoren gebruiken om de financiële status van een waardecreërende activiteit te beoordelen.	Ik kan financiële indicatoren gebruiken om de financiële status van mijn waardecreërende activiteit te vergelijken met die van concurrenten	
			Begroting.	Ik kan beoordelen waar ik mijn geld voor gebruik.	Ik kan op een verantwoorde manier een eenvoudige huishoudbegroting opstellen.	Ik kan een begroting voor een waardecreërende activiteit opstellen.	Ik kan de benodigde kasstroom van een waardecreërende activiteit beoordelen.	Ik kan de concepten voor financiële planning en prognose toepassen die ik nodig heb om ideeën om te zetten in	Ik kan de benodigde kasstroom van een complex project beoordelen.	Ik kan de benodigde middelen bijeenbrengen, inkomsten van verschillende bronnen zekerstellen, en de diversiteit van deze bronnen beheren.	Ik kan een plan opstellen voor de financiële en economische duurzaamheid van mijn waardecreërende activiteit (of die van mijn	
			Financiering vinden.	Ik kan de voornaamste typen inkomsten noemen voor gezinnen, ondernemingen, non-profitorganisaties en de staat.	Ik kan de voornaamste rol van banken in de economie en de maatschappij beschrijven.	Ik kan uitleggen dat waardecreërende activiteiten verschillende vormen kunnen aannemen (onderneming, maatschappelijke onderneming, non-profitorganisatie enz.) en verschillende eigendomsstructuren kunnen hebben (eenmansbedrijf, vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, coöperatie	Ik kan openbare en particuliere financieringsbronnen voor mijn waardecreërende activiteit noemen (bijvoorbeeld prijzen, crowdfunding en aandelen).	Ik kan de geschikteste financieringsbronnen voor het opstarten of uitbreiden van een waardecreërende activiteit kiezen.	Ik kan aanvragen doen voor financiering uit openbare of particuliere zakelijke ondersteuningsprogramma's, financieringsplannen, overheidssubsidies of aanbestedingen.	Ik kan een kans als mogelijke investeerder beoordelen.		

				Belastingheffing begrijpen.	Ik kan beknopt het doel van belastingheffing weergeven.	Ik kan uitleggen hoe belastingheffing de activiteiten van een land financiert en welke rol belastingheffing speelt in het verschaffen van	Ik kan een inschatting maken van de voornaamste boekhoudkundige en fiscale verplichtingen die ik moet vervullen om te voldoen aan de fiscale vereisten voor mijn activiteiten.	Ik kan een inschatting maken van hoe mijn financiële beslissingen (investerings, aanschaf van activa, goederen	Ik kan financiële beslissingen nemen op basis van huidige belastingstelsels.	Ik kan financiële beslissingen nemen op basis van belastingstelsels van verschillende		
	Andere mensen mobiliseren	Andere mensen inspireren, betrekken en meekrijgen.	Relevante stakeholders inspireren en enthousiast maken. De ondersteuning krijgen die nodig is om waardevolle resultaten te bereiken. Blijk geven van doeltreffende communicatie, overredingskracht, onderhandeling svaardigheden en leiderschap.	Inspireren en geïnspireerd worden.	Ik reageer enthousiast op uitdagingen.	Ik ben actief betrokken bij het creëren van waarde voor anderen.	Ik raak niet ontmoedigd door moeilijkheden.	Ik kan leiden door het goede voorbeeld te geven.	Ik kan steun werven bij anderen voor mijn waardecreënde activiteit.	Ik kan anderen inspireren, ondanks uitdagende omstandigheden.	In een uitdagende situatie kan ik met mijn team, partners en stakeholders het momentum behouden.	Ik kan coalities vormen om ideeën in handen om te zetten.
				Overtuigen.		Ik kan anderen overtuigen door argumenten aan te voeren.	Ik kan anderen overtuigen door bewijs voor mijn argumenten aan te voeren.	Ik kan anderen overtuigen door een beroep te doen op hun emoties.	Ik kan ten overstaan van potentiële investeerders of donateurs een doeltreffende pitch geven.	Ik kan tegenstand overwinnen van degenen die de gevolgen van mijn visie, innovatieve benadering en waardecreënde activiteit (of die van mijn team)	Ik kan een doeltreffend appel doen op interne stakeholders, zoals collega's, partners, werknemers of hogere	Ik kan steun winnen voor ideeën waarmee waarde wordt gecreëerd.
				Doeltreffend communiceren.	Ik kan mijn ideeën op heldere wijze aan anderen communiceren.	Ik kan de ideeën van mijn team op overtuigende wijze aan anderen communiceren met behulp van verschillende methoden (bijvoorbeeld posters, video's, rollenspellen).	Ik kan creatieve ontwerpvoorstellen communiceren.	Ik kan op doeltreffende wijze de waarde van mijn idee (of dat van mijn team) communiceren aan stakeholders van verschillende achtergronden.	Ik kan de visie voor mijn initiatief (of dat van mijn team) communiceren op een wijze die externe groepen inspireert en overtuigt, zoals geldschieters, partnerorganisaties, vrijwilligers,	Ik kan verhalen en scenario's produceren die mensen motiveren, inspireren en leiden.	Ik kan deelnemen aan opbouwende discussies met de groepen waarop mijn idee zich richt.	Ik kan alle relevante stakeholders verantwoordelijkheid laten nemen bij het benutten van kansen voor het creëren van waarde.
				Media op doeltreffende wijze gebruiken.	Ik kan voorbeelden geven van inspirerende communicatiecampagnes.	Ik kan bespreken hoe verschillende media kunnen worden gebruikt om doelgroepen op verschillende manieren te bereiken.	Ik kan uiteenlopende methoden, waaronder sociale media, inzetten om waardecreënde ideeën	Ik kan media op passende wijze inzetten, waarbij ik laat merken dat ik me bewust ben van mijn publiek en doel.	Ik kan meningen met betrekking tot mijn waardecreënde activiteit beïnvloeden door een geplande benadering van	Ik kan doeltreffende socialemediacampagnes ontwerpen om mensen te mobiliseren met betrekking tot mijn	Ik kan een communicatiestrategie definiëren om mensen te mobiliseren met betrekking tot mijn	Ik kan de steun voor mijn visie in stand houden en vergroten.
3. Praktijk	Het initiatief nemen	Ervoor gaan.	Processen initiëren die waarde creëren. Uitdagingen aangaan. Op onafhankelijke wijze handelen en werken om doelen te bereiken, intenties vast te houden en geplande taken uit te voeren.	Verantwoordelijkheid nemen.	Ik kan de taken die mij worden opgegeven op verantwoorde wijze uitvoeren.	Ik heb geen moeite met het nemen van verantwoordelijkheid in gedeelde activiteiten.	Ik kan als individu en als lid van een groep verantwoordelijkheid nemen voor het uitvoeren van eenvoudige	Ik kan als individu en als lid van een groep verantwoordelijkheid nemen in waardecreënde activiteiten.	Ik kan op passende wijze verantwoordelijkheid delegeren.	Ik kan anderen aanmoedigen om verantwoordelijkheid te nemen in waardecreënde activiteiten.	Ik neem verantwoordelijkheid in complexe waardecreënde activiteiten.	Ik kan verantwoordelijkheid nemen bij het benutten van nieuwe kansen en het aanpakken van nieuwe uitdagingen in
				Onafhankelijk werken.	Ik geef blijk van een zekere onafhankelijkheid bij het uitvoeren van taken die mij worden opgedragen	Ik kan onafhankelijk werken in eenvoudige waardecreënde activiteiten.	Ik kan eenvoudige waardecreërende activiteiten initiëren.	Ik word gedreven door de mogelijkheid om op eigen gelegenheid waardecreërende activiteiten te	Ik kan alleen en met anderen waardecreënde activiteiten initiëren.	Ik kan anderen helpen onafhankelijk te werken.	Ik spreek mijn waardering uit voor initiatief van anderen en beloon dit naar behoren binnen mijn team en	
				Actie ondernemen.	Ik probeer problemen op te lossen die gevolgen hebben voor mijn omgeving.	Ik toon initiatief bij het omgaan met problemen die gevolgen hebben voor mijn gemeenschap.	Ik ga actief uitdagingen aan, los problemen op en benut kansen om waarde te creëren.	Ik onderneem actie op nieuwe ideeën en kansen die waarde toevoegen aan een nieuw of bestaand	Ik waardeer anderen die het initiatief nemen bij het oplossen van problemen en creëren van waarde.	Ik kan anderen aanmoedigen het initiatief te nemen bij het oplossen van problemen en het creëren van waarde binnen		

<p>Planning en management</p>	<p>Prioriteiten stellen, organiseren en opvolgen.</p>	<p>Doelen voor lange, middellange en korte termijn stellen. Prioriteiten en actieplannen definiëren. Aanpassen aan onvoorziene omstandigheden.</p>	<p>Doelen definiëren.</p>	<p>Ik kan duidelijk maken wat mijn doelen zijn in een eenvoudige waardecreërende activiteit.</p>	<p>Ik kan alternatieve doelen benoemen om waarde te creëren in een eenvoudige context.</p>	<p>Ik kan mijn doelen voor de toekomst beschrijven in overeenstemming met mijn sterke punten, ambities, belangen en prestaties.</p>	<p>Ik kan kortetermijndoel en stellen waarop ik actie kan ondernemen.</p>	<p>Ik kan langetermijndoelen definiëren die voortkomen uit de visie voor mijn waardecreërende activiteit (of die van mijn team).</p>	<p>Ik kan doelen voor de korte, middellange en lange termijn verbinden aan de visie voor mijn waardecreërende activiteit (of die van mijn team).</p>	<p>Ik kan een strategie ontwerpen om doelen te bereiken in overeenstemming met mijn visie (of die van mijn team).</p>	<p>Ik kan het evenwicht tussen de benodigde creativiteit en controle in stand houden zodat het vermogen van mijn organisatie om haar doelen te bereiken wordt</p>
			<p>Plannen en organiseren.</p>	<p>Ik kan een eenvoudig plan voor waardecreërende activiteiten uitvoeren.</p>	<p>Ik kan moeiteloos omgaan met een scala aan eenvoudige gelijktijdige taken.</p>	<p>Ik kan een actieplan maken met de benodigde stappen voor het bereiken van mijn doelen.</p>	<p>Ik kan rekening houden met potentiële veranderingen in mijn plannen.</p>	<p>Ik kan de basisbeginselen van projectmanagement beknopt beschrijven.</p>	<p>Ik kan de basisbeginselen van projectmanagement toepassen bij het managen van een waardecreërende activiteit.</p>	<p>Ik kan een gedetailleerd projectmanagementplan ontwikkelen en aanhouden, dat ik aanpas aan veranderende omstandigheden</p>	<p>Ik kan managementprocedures ontwikkelen om op doeltreffende wijze waarde te leveren in uitdagende</p>
			<p>Duurzame ondernemingsplannen ontwikkelen.</p>			<p>Ik kan een bedrijfsmodel voor mijn idee ontwikkelen.</p>	<p>Ik kan de belangrijkste elementen van het bedrijfsmodel definiëren die nodig zijn om de</p>	<p>Ik kan op basis van het model een ondernemingsplan ontwikkelen waarin wordt beschreven hoe de benoemde waarde</p>	<p>Ik kan mijn waardecreërende activiteiten organiseren met behulp van planningsmethod en zoals</p>	<p>Ik kan mijn planningsmethod en actueel houden en aanpassen aan veranderende omstandigheden.</p>	<p>Ik kan het bedrijfsmodel van mijn waardecreëren de activiteit aanpassen om het hoofd te</p>
			<p>Prioriteit en definiëren.</p>	<p>Ik kan me de volgorde van stappen herinneren die nodig was bij een eenvoudige waardecreërende</p>	<p>Ik kan de basisstappen benoemen die nodig zijn bij een waardecreërende activiteit.</p>	<p>Ik kan prioriteiten toekennen aan de basisstappen in een waardecreërende activiteit.</p>	<p>Ik kan mijn eigen prioriteiten stellen en hiernaar handelen.</p>	<p>Ik kan de prioriteiten definiëren in overeenstemming mijn visie (of die van mijn team).</p>	<p>Ik kan gefocust blijven op de gestelde prioriteiten, ondanks veranderende omstandigheden.</p>	<p>Ik kan prioriteiten definiëren in onzekere omstandigheden, met onvolledige of</p>	
			<p>Je voortgang bewaken.</p>	<p>Ik kan beoordelen hoeveel voortgang ik bij een taak heb geboekt.</p>	<p>Ik kan in de gaten houden of een taak volgens plan verloopt.</p>	<p>Ik kan verschillende typen gegevens benoemen die nodig zijn voor het bewaken van de voortgang van een eenvoudige waardecreërend</p>	<p>Ik kan eenvoudige mijlpalen en observatie-indicatoren instellen om de voortgang van mijn waardecreëren de activiteit te</p>	<p>Ik kan verschillende methoden beschrijven voor het bewaken van prestaties en impact.</p>	<p>Ik kan definiëren welke gegevens ik nodig heb om de effectiviteit van mijn waardecreërende activiteiten te monitoren en hoe die gegevens het best kunnen</p>	<p>Ik kan de prestatie-indicatoren ontwikkelen die ik nodig heb (of die mijn team nodig heeft) om voortgang te bewaken, zodat ook bij</p>	<p>Ik kan een plan voor gegevensverzameling ontwerpen en implementeren om bij te houden of de doelen van mijn initiatief worden</p>
			<p>Flexibel zijn en aanpassen aan verandering en.</p>	<p>Ik sta open voor verandering en.</p>	<p>Ik kan op een constructieve wijze omgaan met veranderingen.</p>	<p>Ik kan mijn plannen wijzigen op basis van de behoeften van mijn team.</p>	<p>Ik kan mijn plannen aanpassen om mijn doelen te bereiken bij veranderingen waar ik geen controle over heb.</p>	<p>Ik weet te profiteren van verandering die nieuwe kansen voor waardecreatie biedt.</p>	<p>Ik kan gedurende het proces van waardecreatie inspelen op verandering en die verandering in het proces opnemen.</p>	<p>Ik kan de monitoringresultaten gebruiken om de visie, doelen, prioriteiten, hulpmiddelenplanning, actiestappen of enig ander aspect van het proces van waardecreatie bij te stellen.</p>	<p>Ik kan de reden voor wijzigingen en aanpassingen op doeltreffende wijze aan de organisatie communiceren.</p>

	Omgaan met onzekerheid, onduidelijkheid en risico	Beslissing en nemen met betrekking tot onzekerheid, onduidelijkheid en risico.	Beslissingen nemen als het resultaat van die beslissing onzeker is, als de beschikbare informatie onvolledig of onduidelijk is of als er een risico bestaat	Omgaan met onzekerheid en onduidelijkheid.	Ik ben niet bang om fouten te maken bij het uitproberen van nieuwe dingen.	Ik onderzoek mijn eigen manieren om dingen gedaan te krijgen.	Ik kan de rol bespreken van informatie bij het verminderen van onzekerheid, onduidelijkheid en risico.	Ik kan actief verschillende informatiebronnen zoeken, vergelijken en tegen elkaar afzetten die mij helpen onduidelijkheid, onzekerheid en risico's bij het	Ik kan manieren vinden om beslissingen te nemen als de informatie onvolledig is.	Ik kan verschillende standpunten combineren om overwogen beslissingen te nemen als er een hoge mate aan onzekerheid is.	Ik kan beslissingen nemen bij het evalueren van verschillende elementen in een situatie die onzeker en onduidelijk is.	Ik kan geschikte strategieën voor het verzamelen en controleren van gegevens opzetten die mij helpen beslissingen te nemen op basis van betrouwbaar
--	--	--	---	--	--	---	--	--	--	---	--	---

		onbedoelde resultaten. In de vroegste fasen van het proces van waardecreatie gestructureerde manieren voor het testen van ideeën en prototypen opnemen om het risico van een mislukking te verminderen. Direct en flexibel omgaan met	Risico berekenen.	Ik kan voorbeelden van risico's in mijn omgeving benoemen.	Ik kan het risico beschrijven met betrekking tot een eenvoudige waardecreërende activiteit waaraan ik deelneem.	Ik weet het verschil tussen acceptabele en onacceptabele risico's.	Ik kan de risico's en voordelen van zelfstandig ondernemerschap afwegen tegen alternatieve loopbaanopties, en keuzen maken in overeenstemming	Ik kan het concept van aanvaardbare verliezen toepassen bij het nemen van beslissingen over het creëren van waarde.	Ik kan waardecreërende activiteiten vergelijken op basis van een risicobeoordeling.	Ik kan de risico's beoordelen waaraan mijn initiatief is blootgesteld als de omstandigheden veranderen.	Ik kan risicovolle langetermijninvesteringen evalueren met behulp van een gestructureerde aanpak.
			Risico beheren.			Ik kan de risico's van een waardecreërend idee kritisch evalueren, rekening houdend met uiteenlopende	Ik kan de risico's van de formele structuur van een waardecreërend initiatief kritisch evalueren in mijn werkgebied.	Ik kan aantonen dat ik beslissingen kan nemen door de risico's van een waardecreërende activiteit af te wegen tegen de voordelen.	Ik kan een beknopt risicobeheerplan opstellen voor het sturen van mijn keuzen (of die van mijn team) bij het ontwikkelen van	Ik kan strategieën gebruiken om de risico's te verminderen die zich tijdens het waardecreërende proces kunnen	Ik kan strategieën bedenken om het risico te verminderen dat mijn waardecreërende initiatief
Met anderen samenwerken	Een team vormen, samenwerken en netwerken.	Met anderen samenwerken om ideeën te ontwikkelen en deze in de praktijk te brengen. Netwerken. Conflicten oplossen en positief met de concurrentie omgaan waar nodig.	Diversiteit (verschillen tussen mensen) accepteren.	Ik toon respect voor anderen, hun achtergrond en omstandigheden.	Ik sta open voor de bijdragen die anderen aan de waardecreërende activiteiten kunnen leveren.	Ik kan verschillende bijdragen combineren om waarde te creëren.	Ik kan diversiteit waarderen als mogelijke bron van ideeën en kansen.		Ik kan diversiteit binnen mijn team of organisatie ondersteunen.	Ik kan buiten mijn organisatie ideeën vinden die waarde creëren, en deze ten volle	
			Emotionele intelligentie ontwikkelen	Ik kan empathie jegens anderen tonen.	Ik herken de rol van mijn emoties, attitudes en gedragingen bij het vormen van attitudes en gedragingen van anderen en omgekeerd.	Ik kan mijn waardecreërende ideeën (of die van mijn team) op assertieve wijze uitdrukken.	Ik kan conflicten tegemoet treden en oplossen.	Ik kan compromissen sluiten waar nodig.	Ik kan omgaan met niet-assertief gedrag dat mijn waardecreërende activiteiten (of die van mijn team) hindert (bijvoorbeeld destructieve attitudes, agressief gedrag).	Ik kan effectief omgaan met conflicten.	
			Actief luisteren.	Ik toon empathie jegens anderen.	Ik kan benoemen hoe ik, door te luisteren naar ideeën van anderen, mijn eigen doelen (of die van mijn team) te bereiken.	Ik kan naar ideeën van anderen voor het creëren van waarde luisteren zonder blijk te geven van vooringenomenh	Ik kan naar mijn eindgebruikers luisteren.	Ik kan verschillende technieken beschrijven voor het beheren van relaties met gebruikers.	Ik kan strategieën implementeren om actief naar mijn eindgebruikers te luisteren en in te spelen op hun behoeften.	Ik kan informatie uit zeer uiteenlopende bronnen combineren om de behoeften van mijn	
			Een team vormen.	Ik ben bereid alleen te werken en met anderen, verschillende rollen te spelen en een zekere verantwoordelijkheid	Ik ben bereid mijn manier van werken in een groep te veranderen.	Ik kan met uiteenlopende individuen en teams werken.	Ik erken de bijdragen van de leden van mijn team aan waardecreëren de activiteiten.	Ik kan een team samenstellen op basis van de kennis, vaardigheden en attitudes van elk afzonderlijk lid.	Ik kan bijdragen aan het creëren van waarde door een team te vormen vanuit verschillende gemeenschappen	Ik kan fysieke en virtuele ruimten ontwerpen die de samenwerking tussen teamleden bevorderen.	Ik kan het waardecreëren d vermogen van een organisatie vergroten door mensen aan te
			Samenwerken.	Ik sta ervoor open anderen bij mijn waardecreërende activiteiten te betrekken.	Ik kan bijdragen aan eenvoudige waardecreërende activiteiten.	Ik kan op constructieve wijze bijdragen aan besluitvorming van een groep.	Ik kan een team van mensen samenstellen die aan een waardecreëren de activiteit	Ik kan technieken en hulpmiddelen inzetten die samenwerking bevorderen.	Ik kan mensen de hulp en ondersteuning bieden die ze nodig hebben om binnen een team optimaal te	Ik kan werken met een team op afstand van mensen die onafhankelijk aan een waardecreërende	Ik kan werkmethoden en prikkels ontwerpen die teamleden in staat stellen goed samen te
			Je netwerk uitbreiden.	Ik kan de betekenis en vormen van vereniging, samenwerking en onderlinge ondersteuning (bijvoorbeeld binnen families en andere gemeenschapp	Ik sta open voor het tot stand brengen van nieuwe contacten en samenwerking met anderen (individuen en groepen).	Ik kan via mijn relaties de ondersteuning te krijgen die ik nodig heb om ideeën in handelen om te zetten, ook emotionele ondersteuning.	Ik kan nieuwe relaties tot stand brengen om de ondersteuning te krijgen die ik nodig heb om ideeën in handelen om te zetten, inclusief emotionele ondersteuning	Ik kan mijn netwerk gebruiken om de juiste mensen te vinden die aan mijn waardecreërende activiteit (of dat van mijn team) kunnen werken.	Ik leg op proactieve wijze contact met de juiste mensen binnen en buiten mijn organisatie om mijn waardecreërende activiteit (of die van mijn team) te ondersteunen	Ik kan mijn netwerk gebruiken om verschillende perspectieven samen te brengen als input voor mijn waardecreërende proces (of dat van mijn team).	Ik kan doeltreffende processen ontwerpen om netwerken op te bouwen van verschillende of nieuwe stakeholders en hun betrokkenheid

Leren door ervaring	Leren door te doen.	Ieder initiatief voor waardecreatie gebruiken als gelegenheid om te leren. Leren met anderen, inclusief peers en mentoren. Nadenken en leren van zowel successen als mislukkingen (van jezelf en van anderen).	Nadenken.	Ik kan voorbeelden vinden van grote mislukkingen die waarde hebben gecreëerd.	Ik kan voorbeelden geven van tijdelijke mislukkingen die tot waardevolle prestaties hebben geleid.	Ik kan nadenken over mislukkingen (van mijzelf en van anderen), de oorzaken ervan benoemen en ervan leren.	Ik kan beoordelen of en hoe ik mijn doelen heb bereikt, zodat ik mijn prestaties kan evalueren en ervan kan leren.	Ik kan gaandeweg nadenken over mijn prestaties en tijdelijke mislukkingen (of die van mijn team), zodat ik ervan leer en mijn vermogen om waarde te creëren steeds verder ontwikkel.	Ik kan anderen helpen na te denken over hun prestaties en tijdelijke mislukkingen door eerlijke en constructieve feedback te geven.	Ik kan mijn team of de organisatie naar een hoger prestatieniveau tillen op basis van de verzamelde feedback en door lering te trekken uit prestaties en	
			Leren leren.	Ik kan voorbeelden geven waaruit blijkt dat mijn vermogens en competentie met mijn ervaring zijn toegenomen.	Ik kan voorzien dat mijn vermogens en competentie met mijn ervaring zullen groeien, zowel door successen als door mislukkingen.	Ik kan nadenken over de relevantie van leerpaden voor mijn toekomstige kansen en keuzen.	Ik zoek altijd naar kansen om mijn sterke punten nog verder te verbeteren en mijn zwakke punten te	Ik kan kansen vinden en kiezen om mijn zwakke punten (of die van mijn team) te overwinnen en om mijn sterke punten (of die van mijn	Ik kan anderen helpen hun sterke punten te ontwikkelen en hun zwakke punten te verminderen of te compenseren.	Ik kan kansen voor zelfverbetering in mijn organisatie en daarbuiten benoemen.	Ik kan een strategie ontwerpen en implementeren waardoor mijn initiatief blijvend waarde creëert.
			Leren door ervaring.	Ik herken wat ik geleerd heb door aan waardecreërende activiteiten deel te nemen.	Ik kan nadenken over mijn ervaring bij het deelnemen aan waardecreërende activiteiten en ervan leren.	Ik kan nadenken over mijn interactie met anderen (inclusief peers en mentoren) en ervan leren.	Ik kan de door anderen gegeven feedback filteren en het goede ervan behouden.	Ik kan levenslang leren integreren in mijn strategie voor persoonlijke ontwikkeling en de voortgang van mijn loopbaan.	Ik kan anderen helpen nadenken over hun interactie met anderen en hen helpen van deze interactie te leren.	Ik kan leren van de activiteiten op het gebied van impactbewaking en evaluatie die ik heb ontworpen om de voortgang van mijn waardecreërende activiteit bij te houden.	Ik kan leren van monitoring- en evaluatieprocessen en deze opnemen als onderdeel van de leerprocessen van mijn organisatie.